

A «Kisebbségek identitása és integrációja művészeti eszközökkel - Konferencia- és fesztiválsorozat a jó gyakorlatok bemutatására» projektet az Európai Unió finanszírozta az „Európa a polgárokért” program keretében

2. ág, 2.2 "Városok hálózatai" intézkedés 2. ág, 2.3 "Civil társadalmi projektek" intézkedés 1. ág, "Európai emlékezés" intézkedés

Négy eseményt valósítottak meg e projekt keretében:

1. esemény

Részvétel: a projekt lehetővé tette a találkozót összesen 263 állampolgár részvételével, akik közül 26 fő Zamość város (Lengyelország), 26 fő Fülek (Fil'akovo) város (Szlovákia), 27 fő Nagyecsed város (Magyarország), és 184 fő több település (Oravița, Reșița, Răcășdia, Sokol, Gârnic, Greoni, Románia) lakosai.

Helyszín/Dátumok: Az esemény helyszíne a romániai Oravița városa volt, 2015. július 19-től 2015. július 21-ig.

Részletes leírás: A külföldi résztvevők 2015. július 19-én érkeztek Oravița-ba.

Az esemény első napján, július 20-án a városházán elhangzottak az üdvözlő beszédek, a projekt bemutatása és a partnerszervezetek bemutatkozása. Az eseményen részt vett Oravița polgármestere, Ursu Dumitru, Nagyecsed polgármestere, Kovács Lajos, Fülek (Fil'akovo) polgármestere, Mgr. Agócs Attila, PhD, Zamość önkormányzatának képviselője, Krzysztof Rusztyn, valamint a partnerszervezetek képviselői: Erősné Balogh Szilvia (Vazdune Cerhaja Emelkedő Csillagok Roma Nők Egyesülete, Magyarország), Daniel Grebeldinger (Asociata Nevo Parudinos, Románia), Horváth Zoltán (Občianske združenie INFO ROM, Szlovákia) és Krzysztof Bruzgul (Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu, Lengyelország), a helyi intézmények képviselői és a helyi polgárok. Délután szabadtéri kulturális fesztivál került megrendezésre romániai és a partnerországokból érkező fellépőkkel, akik népviseletben tartottak felvonulást.

Az esemény második napján, július 21-én szakmai konferenciát tartottunk a városházán. Az elhangzott előadások bemutatták a romániai roma kisebbség helyzetét, valamint a partnerországok egy-egy jó gyakorlatát:

- Ramona Stangu (Románia), Oravița Önkormányzata, roma szakértő: A romák helyzete Romániában
- Furugh Switzer (Magyarország), Egység a Különbéességben Alapítvány, szociológus, pszichológus: Meséd program – Gyermekek képzése az édesanyák fejlesztésén keresztül
- Jan Balaz (Szlovákia), County Association of Roma Initiatives (CARI), programasszisztens: Inklúziós programok a CARI együttműködésével
- Krzysztof Bruzgul (Lengyelország), Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu, munkatárs: A Zamości Önkéntes Centrum bemutatása
- Daniel Grebeldinger (Románia), Asociata Nevo Parudimos, projektmenedzser: Kisebbségek kulturális fesztiválja Bánátban

Az eseményen résztvevő polgárok megtekinthették a Mihai Eminescu Színházat, mely Románia legrégebbi színházépülete.

2. esemény

Részvétel: a projekt lehetővé tette a találkozót 316 állampolgár részvételével, akik közül

26 fő Zamość város (Lengyelország),
22 fő Oravița város (Románia),
66 fő Nagyecsed város (Magyarország), és

202 fő több település (Fil'akovo, Bratislava, Detva, Poltár, Kokava nad Rimavicou, Hnúšť'a, Rimavská Sobota, Banská Bystrica, Sečovce, Lučenec, Zvolen, Rožňava, **Szlovákia**) lakosai.

Helyszín/Dátumok: az esemény helyszíne a szlovákiai Fülek (Fil'akovo) városa volt, 2015. augusztus 13-tól 2015. augusztus 15-ig.

Részletes leírás: A külföldi résztvevők 2015. augusztus 13-án érkeztek Fülekre.

Az esemény első napján, augusztus 14-én a résztvevők délelőtt a Somoskői Várat látogatták meg. Délután szakmai konferencia került megrendezésre, melyen részt vett Mgr. Peter Pollák, PhD., a Szlovák Köztársaság Romaügyi Kormánybiztosa, Fülek (Fil'akovo) polgármestere, Mgr. Agócs Attila, PhD, Nagyecsed polgármestere, Kovács Lajos, Zamość önkormányzatának képviselője, Sylwia Niemczuk, Oravița önkormányzatának képviselője, Constantin Comănoaia, a partnerszervezetek képviselői (Erősné Balogh Szilvia - Vazdune Cerhaja Emelkedő Csillagok Roma Nők Egyesülete, Magyarország, Antinia Claudia Iovanovici - Asociata Nevo Parudinos, Románia, Horváth Zoltán - Občianske združenie INFO ROM, Szlovákia), valamint számos helyi és regionális intézmény képviselője, a helyi polgárok.

A konferencián elhangzottak az alábbi előadások:

- Mgr. Peter Pollák, PhD. (Szlovákia), a Szlovák Köztársaság Romaügyi Kormánybiztosa: A romák helyzete Szlovákiában
- Kovács Lajos (Magyarország), Nagyecsed Város polgármestere: Közfoglalkoztatás Nagyecsedben
- Ravasz Ábel (Szlovákia), a Publicus Slovensko elemzője, szociológus: Helyben az erő: kis lépésekkel a helyi közösségek erejének aktivizálásáért
- Claudiu Muresan (Románia), Asociata Nevo Parudinos, programunkatárs: Népcsoportok fesztiválja Bánátban
- Andrzej Smyk (Lengyelország), Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu, szervezeti tag: A Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu szervezet tevékenysége az önkéntes munka terén

Az előadások után a résztvevők workshopokon foglalkozhattak tovább a kisebbségek helyzetével:

- Feketén-fehéren: az együttélés képe a sajtóban (Vasík János, média szakember, a Pátria Rádió szerkesztője) – a krasznahorkai vár leégése kapcsán a médiamegjelenések elemzése és ehhez kapcsolódó szituációs gyakorlat
- Your Story (Furugh Switzer) - Meséd program és Játéktár: a módszerek bemutatása

Az esemény második napján, augusztus 14-én délelőtt a résztvevők a város nevezetességeit tekintették meg. Délután táncházat, kézműves foglalkozásokat tartottunk a helyi polgárok részvételével és kulturális fesztivál zajlott helyi és külföldi fellépők közreműködésével.

3. esemény

Részvétel: a projekt lehetővé tette a találkozókat 253 állampolgár részvételével, akik közül

23 fő Fülek (Fil'akovo) város (**Szlovákia**),

21 fő Oravița város (**Románia**),

32 fő Nagyecsed város (**Magyarország**), és

177 fő Zamość város (**Lengyelország**) lakosai.

Helyszín/Dátumok: Az esemény helyszíne a lengyelországi Zamość városa volt, 2015. augusztus 28-tól 2015. augusztus 30-ig.

Részletes leírás: A külföldi résztvevők 2015. augusztus 28-án érkeztek Zamość-ba.

Az esemény első napján, augusztus 29-én délelőtt a város polgármestere, Andrzej Wnuk nyitotta meg a kulturális fesztivált a város főterén, a városháza előtt felállított színpadon. Ezt követően a résztvevő helyi és külföldi fellépők viseletben felvonulást tartottak a belvárosban. Délután a helyi és külföldi fellépők zenés, táncos előadásokat tartottak a színpadon, majd az egész várost megmozgató koncert zárta a rendezvényt.

A fesztivál megnyitóját követően a szakemberek a városházán szakmai konferencián vettek részt. A konferenciát a polgármester helyettes, Magdalena Dołgan nyitotta meg. Részt vettek a helyi önkormányzat és intézmények képviselői (családsegítő vezetője, művelődési ház vezetője, megyei családsegítő vezetője, szociális munkások, a régió kulturális intézményének vezetője, partnerünk elnökségi tagjai és a helyi civil szervezetek képviselői), a partnerek képviselőiben Nagyecsed polgármestere, Kovács Lajos, Fülek (Fil'akovo) polgármestere, Mgr. Agócs Attila, PhD, Zamość önkormányzatának képviselője, Oravița önkormányzatának képviselője Constantin Comănoaia, Erősné Balogh Szilvia (Vazdune Cerhaja Emelkedő Csillagok Roma Nők Egyesülete, Magyarország), Daniel Grebeldinger (Asociata Nevo Parudinos, Románia), Horváth Zoltán (Občianske združenie INFO ROM, Szlovákia).

Az elhangzott előadások bemutatták a Lubelskie régióban élő roma kisebbség helyzetét, valamint a partnerországok egy-egy jó gyakorlatát:

- Ewa Koper (Lengyelország), Majdanek Nemzeti Múzeum, történész: Roma emberek kivégzése a Belzec haláltáborban
- Agnieszka Caban (Lengyelország), Maria Curie Skłodowska Egyetem, kulturális szakértő, újságíró, civil szervezet vezető: Roma emberek a Lubelskie régióban – kulturális örökség vagy szociális probléma?
- Halina Rycak (Lengyelország), a zamości családsegítő vezetője: A zamości roma emberek helyzete, életkörülményeik egy szociális munkás szemével
- Interjú Andrzej Kaznowskival és Vanessa Kaznowskával (zamości roma polgárok)
- Szentpétery Elemér (Magyarország), Együttható Egyesület elnöke: Tanoda programok Magyarországon
- Nistor Iorga (Románia) Asociatia Nevo Parudimos, projektvezető: Jó gyakorlatok a képzés népszerűsítésében roma gyerekek körében: második esély, egy új esély

Az esemény második napján, augusztus 30-án a partnerek szakmai workshopokon vettek részt a lengyel partner által működtetett önkéntes centrumban:

- Báb workshop (Janina Lachowska theatre expert of 'Drukarnia wyobraźni' Association): a foglalkozáson a résztvevők a Piroska és a farkas meséjét dolgozták fel. A workshop célja a színházi eszközök használatának megismertetése volt a kisebbségekkel és helyi közösségekkel való munkában.
- Partnerség workshop (Daniel Grebeldinger, Asociatia Nevo Parudimos): a workshop célja olyan módszerek bemutatása volt, melyek elősegítik a partneri együttműködéseket nemzetközi szinten is.
- Roma táncworkshop (Erősné Balogh Szilvia, Vazdune Chershaja Emelkedő Csillagok Roma Nők Egyesülete): a foglalkozás célja a táncpedagógia lehetőségeinek bemutatása volt a kisebbségi csoportok fejlesztése és az integráció elősegítése érdekében.

Délután a résztvevők a város nevezetességeivel ismerkedtek.

4. esemény

Részvétel: a projekt lehetővé tette a találkozókat 370 állampolgár részvételével, akik közül

22 fő Fülek (Fil'akovo) város (**Szlovákia**),

109 fő Oravița, Reșița, Răcășdia, Teregova, Cărașeu, Culciu Mare, Arad, Berveni, Ardud, Oradea városok (**Románia**),

20 fő Zamość város (**Lengyelország**) és

151 fő Nagyecsed, Mátészalka, Tyukod, Pusztadobos, Nyírcsaholy, Jármí, Kótaj, Baktalórántháza, Denrecen, Nyíregyháza, Nyírbátor, Budapest város (**Magyarország**) lakosai.

Helyszín/Dátumok: Az esemény helyszíne a magyarországi Nagyecsed városa volt, 2015. szeptember 16-tól 2015. szeptember 19-ig.

Részletes leírás: A külföldi résztvevők 2015. szeptember 16-án érkeztek Nagyecsedre.

Az esemény első napján, szeptember 17-én szakmai konferenciát tartottunk a művelődési házban.

Az eseményen részt vettek a polgármesteri hivatal és az önkormányzat dolgozói, a helyi intézmények és civil szervezetek képviselői (Vazdune Chershaja Emelkedő Csillagok Roma Nők Egyesülete, a Szatmári Kistérségi Szociális Alapszolgáltatási Központ, a II. Rákóczi Ferenc Városi Művelődési Ház és Könyvtár, Free Dance Alapfokú Művészeti Iskola, Városi Napközi Otthonos Óvoda, Türr István Képző és Kutató Intézet, Hit Gyülekezete Szeretetszolgálat, Élő Kövek Alapítvány, Máltai Szeretetszolgálat, Védőnői Szolgálat), a pályázást segítő Tempus Közalapítvány, a partnerek képviselői és a települések képviselői: Fülek (Fil'akovo) polgármestere, Mgr. Agócs Attila, PhD, Zamość önkormányzatának képviselője Marta Derkacz-Turczyn, Oravița önkormányzatának képviselője Constantin Comănoaia, Daniel Grebeldinger (Asociatia Nevo Parudimos, Románia), Horváth Zoltán (Občianske združenie INFO ROM, Szlovákia), Krzysztof Bruzgul (Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu).

A konferencián az alábbi előadások hangzottak el:

- Kovács Lajos (Magyarország), Nagyecsed polgármestere: Köszöntő
- Partner települések bemutatása
- dr. Bölcsik István (Magyarország), Nagyecsed jegyzője: Nagyecsed cigánységének helyzete
- Fodorné Papp Ilona (Magyarország), a Szatmári Kistérségi Szociális Alapszolgáltatási Központ vezetője: Társadalmi integráció uniós pályázatok bevonásával Nagyecsed

- Kovács Petra (Magyarország), közösségi zeneterapeuta, Sáry-módszer oktató, művészetterapeuta: A zeneterápia lehetőségei
- Nistor Iorga (Románia), Asotiatia Nevo Parudimos, projektvezető: Út a foglalkoztatáshoz tréningeken keresztül
- Bc. Štefan Bako (Szlovákia), Civic Association Ad Hoc, helyettes elnök: Fil'akovo (Füle) tapasztalatai
- Krzysztof Bruzgul (Lengyelország), Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu, munkatárs: Roma civil szervezetek tevékenységei

Délután a résztvevők workshopokon vehettek részt:

- Zeneterápiás foglalkozás (Kovács Petra): az aktív zeneterápia lehetőségei
- Roma közösségek helyzete (Daniel Grebeldinger, Asotiatia Nevo Parudimos): a romákat súlytó előítéletek hatása a mindennapokban, a téma feldolgozása tréningmódszerekkel
- Kisebbségi és többségi társadalom kapcsolata (Štefan Bako, Civic Association Ad Hoc): a téma feldolgozása brainstorming segítségével
- Sztereotípiák (Krzysztof Bruzgul (Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu): a téma feldolgozása tréningmódszerekkel

A vendégek szabadidejükben megtekintették Mátészalka látványosságait, valamint Stonawski Tamás festőművész kiállításának megnyitóján vettek részt a nagyecsed-i Közösségi Házban.

Az esemény második napján, szeptember 18-án partneri workshopokat tartottunk:

- Egyeztetés testvérvárosi megállapodások megkötéséről (Szentpétery Elemér, Együttható Egyesület), lehetséges együttműködések feltárása
- Identitás – konstrukció vagy valóság? (dr. Agócs Attila, Füle polgármestere): előadás és beszélgetés az identitásról és a négy ország kulturális hasonlóságairól
- Sztereotípiák, előítéletek és a diszkrimináció (Daniel Grebeldinger, Asotiatia Nevo Parudimos): előadás és a téma feldolgozása tréning módszerekkel
- Önkéntesség (Krzysztof Bruzgul (Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu): egy önkéntes története és karrierje, az önkéntesség lehetőségeinek és előnyeinek feldolgozása tréning módszerekkel

A résztvevők szabadidejükben megtekintették Nagyecsed látványosságait.

Az esemény harmadik napján, szeptember 19-én kulturális fesztivált rendeztünk. A résztvevők felvonulást tartottak a vársoban, majd a rendezvényt Kovács Sándor Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei országgyűlési képviselő nyitotta meg. Kovács Lajos, Nagyecsed Város polgármestere emléklapetteket adott át a KIDIN programban résztvevő civil szervezetek és a települések képviselőinek, valamint testvérvárosai, Börvely és Erdőd (romániai települések) képviselőinek. A hazai és nemzetközi előadók hagyományos táncokkal, zenével szórakoztatták a közönséget. A fesztivál keretében a Nagyecsed-i Református Egyházközség tárgyi emlékei című kiállítást is megtekintették az érdeklődők a Berey József Helytörténeti Gyűjtemény épületében. A programot kézműves bemutatók, gasztronómiai bemutató, játszóház színesítette.

Egyéb tevékenységek

Országonként egy disszeminációs workshopot valósítottunk meg helyi polgárok, szakemberek részvételével, ahol beszámoltunk a tapasztalatokról, eredményekről, megismeret jó gyakorlatokról:

2015. szeptember 24. Füle, Szlovákia (31 fő)

2015. október 8. Nagyecsed, Magyarország (24 fő)

2015. október 22. Zamość, Lengyelország (27 fő)

2015. november 27. Oravița, Románia (27 fő)

További információ a projektről: <http://kidinproject.blogspot.co.at/>